

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman hyötytavoitteiden toteutumisen seuranta ja arviointi

Juha Koivisto, THL
THL:n työryhmä
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Arviointi-info 7.10.2020

Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveyskeskus

Sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman seuranta ja arviointi

Hyötytavoitteiden arviointi

- THL arvioi puolivuositain Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman hyötytavoitteiden toteutumista ja julkaisee arviointitulokset Innokylässä
- Arvioinnin tavoitteena on tukea hankkeiden kehittämistoimintaa ja tavoitteiden saavuttamista:
 - **Hankkeet** saavat tietoa kehittämistyönsä etenemisestä ja pystyvät ohjaamaan kehittämistoimiaan oikeaan suuntaan tavoitteiden saavuttamiseksi
 - **THL ja STM** hyödyntävät arviointituloksia hankkeille kohdennettavan kehittämisen tuen toteuttamisessa ja tarvittaessa ohjelman toimeenpanon täsmentämisessä

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus - ohjelman hyötytavoitteet

1. Palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen
2. Toiminnan painotuksen siirtäminen raskaista palveluista ehkäisevään ja ennakoivaan työhön
3. Palveluiden laadun ja vaikuttavuuden parantaminen
4. Palveluiden monialaisuuden ja yhteentoimivuuden varmistaminen
5. Kustannusten nousun hillitseminen

Arvioinnin tietolähteet

1) Kansalliset mittarit

- THL:n arviointityöryhmä kokoaa mittaritiedot kaksi kertaa vuodessa THL:n tilastotietokannoista (Avohilmo, Sotkanet, jne.) ja analysoi ne

2) Hankkeille lähetettävä kysely

- Kyselyllä kerätään tietoa, jota ei saada THL:n tietokannoista
- Kysely lähetetään alueellisille hankeorganisaatioille joka syksy
- Hankkeet kokoavat kyselyyn tarvittavat tiedot alueeltaan (kunnat ja yhteistoiminta-alueet)

3) Alueellisten hankekokonaisuuksien oma-arvioinnit

- Hankkeet suunnittelevat ja toteuttavat oma-arvioinnin kaksi kertaa vuodessa
- Hankkeet valitsevat itse oma-arvioinnissa käyttämänsä mittarit
- Oma-arvioinnin tulosten raportoinnissa käytetään yhteistä oma-arvioinnin raportointipohjaa
- THL tukee oma-arvioinnin toteuttamista (esim. infotilaisuudet ja työpajat)

Alueellisten hankekokonaisuuksien oma-arviointi

- Oma-arvioinnin avulla hankkeet pystyvät seuraamaan itse valitsemillaan mittareilla kehittämistyönsä etenemistä
- Oma-arvioinnin tulee sisältää
 - lähtötilanteen arviointi ennen kehittämistoimenpiteiden aloitusta (15.11.2020)
 - kuvailevaa tietoa ja arviointitietoa kehittämistoimenpiteiden (konseptit, toimintamallit, ratkaisut jne.) toimeenpanon ja käyttöönoton edistymisestä
 - arviointitietoa käyttöönotettujen toimintamallien ja ratkaisujen avulla saavutetuista tuloksista suhteessa hankkeen omiin tavoitteisiin
- Raportoidaan valmiiseen pohjaan ja tallennetaan Innokylään

Raportointi Innokylään viimeistään	Oma-arviointi	Kansallinen arviointi
15.11.2020	Lähtötilanteen oma-arviointi, joka tulee tehdä ajalta ennen hankkeen kehittämistoimien aloitusta.	
15.1.2021		Lähtötilanteen arviointi, joka tulee tehdä ajalta ennen hankkeiden kehittämistoimien aloitusta (sis. kansalliset mittarit, erillinen kysely, oma-arvioinnit)
15.5.2021	Oma-arviointi huhtikuun 2021 tilanteesta	
30.6.2021		Huhti-toukokuun 2021 tilanne (sis. mittariseuranta, oma-arvioinnit)
15.11.2021	Oma-arviointi lokakuun 2021 tilanteesta	
15.1.2022		Loka-marraskuun 2021 tilanne (sis. mittariseuranta, erillinen kysely, oma-arvioinnit)
15.5.2022	Oma-arviointi huhtikuun 2022 tilanteesta	
30.6.2022		Huhti-toukokuun 2022 tilanne (sis. mittariseuranta, oma-arvioinnit)
15.11.2022	Oma-arviointi lokakuun 2022 tilanteesta	
15.1.2023		Loka-marraskuun 2022 tilanne (sis. mittariseuranta, erillinen kysely, oma-arvioinnit)
15.1.2024		Syksyn 2023 tilanne (sis. mittariseuranta)
15.1.2025		Syksyn 2024 tilanne (sis.mittariseuranta)

Arvioinnin aikataulu

Arvioinnin tulosten julkaiseminen Innokylässä

Sote-uudistus

Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveyskeskus

Jokaisella alueellisella hankkeella on Innokylässä oma kokonaisuus

- Hankkeille on luotu alueelliset kokonaisuudet Innokylään
- Hankkeiden toimijat liittyvät kokonaisuuksiensa käyttäjiksi
- Kokonaisuuksien ylläpitäjät voivat tuottaa sisältöä ja lisätä esimerkiksi liitetiedostoja kokonaisuuteensa
- Kaikki Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman alueelliset kokonaisuudet on koottu yhteen [ohjelman kansalliseen kokonaisuuteen](#)
- Kokonaisuukseen kootaan tietoa ohjelman ja hankkeiden etenemisestä ja arvioinnin tuloksista

Arvioinnin tulokset löytyvät Innokylästä

- **THL julkaisee** kansallisen arvioinnin tulokset ohjelman kansallisessa kokonaisuudessa kaksi kertaa vuodessa
- **Hankkeet tallentavat** oma-arviointinsa tulokset liitetiedostona (oma-arvioinnin raportointipohja) kokonaisuutensa arviointi-osioon
- Lisäksi hankkeet kirjaavat lyhyen tiivistelmän oma-arvioinnin keskeisistä tuloksista kokonaisuutensa arviointi-osioista löytyviin tekstikenttiin

Arviointiin liittyvä materiaali

- Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman hyötytavoitteiden arviointisuunnitelma
- Liite 1 Kansallisen seurannan ja arvioinnin mittarit
- Liite 2 Oma-arvioinnin raportointipohja

- Hankeorganisaatioille suunnattu kyselylomake
 - Lomakepohja kyselyn tietojen keräämisen tueksi (fi, sv)

Materiaali Innokylässä ohjelman kansallisessa kokonaisuudessa kohdassa 'arviointi':

<https://innokyla.fi/fi/kokonaisuus/kansallinen-tulevaisuuden-sosiaali-ja-terveyskeskus-ohjelma>

Muutama nosto keskustelusta

- Oma-arvioinnissa voi käyttää myös aiempien vuosien mittareita/tietoja tarpeen mukaan
 - Myös kansallisessa arvioinnissa hyödynnetään joiltain osin tietoja, jotka kohdistuvat vuoteen 2018 tai 2019. Pyrimme kuitenkin käyttämään tuoreinta mahdollista tietoa. Lisäksi saatetaan tarkastella tietoja usealta eri vuodelta.
- THL pyrkii huomioimaan koronan vaikutukset palvelutuotantoon. Esim. kustannustietoja ei kansallisessa osiossa raportoida koronatilanteesta johtuen tällä kertaa ollenkaan. Myös muussa arviointiaineistojen analyysissä pyritään huomioimaan koronatilanteen vaikutukset.
- Arviointiin valituissa mittareissa on hyödynnetty myös KUVA-mittaristosta löytyviä mittareita
- Arviointia tehdään myös vuosina 2023-2024, 2025. Arviointi ja seuranta jatkuu yli ohjelman

Lisätietoja ohjelman arviointikokonaisuudesta:

Juha Koivisto

Reformit, THL

etunimi.sukunimi@thl.fi